

BREDASCHIE

Woensdag

COURANT.

den 21 October.

N E D E R L A N D E N.

Breda, — 20 October.

Gisteren, de dag, ingevolge de grondwet, bestemd tot opening der gewone vergadering van de Staten-Generaal, kwamen de leden der beide kamers, in de gewone vergaderzaal van de leden der Tweede Kamer, te 's Gravenhage bij een. De voorzitter der eerste kamer, thans de beide vereenigde kamers presiderende, benoemde eene commissie uit het midden der vergadering, om Z. M. den koning, van wege Hun Ed. Mog., aan den ingang van het hotel der Staten-Generaal te ontvangen.

Z. M., verzeld van Z. K. H. H. den prins van Oranje (prins Frederik der Nederlanden door ongesteldheid verhinderd zijnde) en begeleid door Hoogstdezelfs Kamerheeren, Adjudanten en Pages, door gezegde commissie, ter vergaderzaal binnen geleid zijnde, terwijl de voorzitter en de leden van de Staten-Generaal, benevens de ministers en leden van den raad van State overeind stonden, nam plaats op hoogstdezelfs troon en deed, gezeten zijnde, de navolgende aanspraak:

» Edel Mogende Heeren,

» Met genoegen zie ik mij wederom omringd door de vertegenwoordigers van het nederlandsche volk, hetwelk mij, in de onderscheidene gewesten, die ik sedert uwe laatste vergadering bezocht heb, de ondubbeltzinnigste blijken van verknochtheid gegeven en bij hernieuwing overtuigd heeft, dat de natie mij die gevoelens van liefde en vertrouwen toedraagt, waarop mijn hart den hoogsten prijs stelt en waarop mijne aanhoudende zorgen voor haar geluk aanspraak geven.

» Die zorgen zijn door den goddelijken zegen rijkelijk beloond geworden. Gedurende de laatste jaren was de toestand van een groot gedeelte van het rijk niet door mij in oogenschouw genomen; onlangs mogt ik getuige zijn van den merkbaaren vooruitgang van de meeste takken van nijverheid en van de daaruit voortgevloeide welvaart; ik heb alzoo de zekerheid verkregen, dat de genomen maatregelen tot het doen vloeijen van alle bronnen van volksbestaan goede vruchten dragen. Deze uitkomst doet mij de hoop voeden, dat, bij het voortdurend genot van den vrede, Nederlands bloei en het welzijn van deszelfs ingezetenen meer en meer zullen toenemen.

» Sedert uwe laatste zitting is door mij eene overeenkomst aangegaan, welke voor mij blijde uitzigten aanbiedt en waarop ik mij met de goedkeuring van U Edel Mogenden vleije. Zij betreft het voorgenomen huwelijk van mijne beminde dochter met den prins Albert, jongsten zoon van den koning van Pruisen. Ik mag, met allen grond, van die verbindtenis de bevestiging verwachten, zoo wel van het geluk mijner eenige dochter, als van de naauwe en veelvuldige betrekkingen, welke sedert onheugelijke tijden de beide huizen aan elkander verbinden.

» Het is mij aangenaam aan U Edel Mogenden, bij het openen dezer vergadering, de verzekering te kunnen geven, dat Nederland, bij voortdurend, door de banden van vrede, vriendschap en goede verstandhouding met alle mogendheden vereenigd is.

» Er is gegrondde hoop, dat de maatregelen van het bestuur in onze oostindische bezittingen de aldaar bestaande onlusten tot een gelukkig einde zullen brengen. In het Moederland zijn al de vereischte middelen aangewend, om die maatregelen te ondersteunen en aan Neerlands magt in die gewesten eene kracht te verzekeren, welke vertrouwen mag inboezemen in de handen van mannen, die door vroegere ondervinding zijn beproefd.

» Onderscheidene ontwerpen van wetten zullen, op mijnen last, aan uwe vergadering ter overweging worden aangeboden. Die, welke betrekking hebben tot de algemeene begroting van staatsbehoeften, in hare twee afdeelingen gesplitst, en tot de middelen ter bestrijding derzelve, bekleeden daaronder de eerste plaats, en zullen gevolgd worden door eenige anderen, tot regeling der wijze van heffing van sommige belastingen.

» De uitslag der beraadslagingen van U Edel Mogenden over de

voordragt der gewone staatsbegroting, door mij in het voorlaatste jaar van het tienjarig tijdvak gedaan, heeft, op dat aangelegen onderwerp, een nieuw voorstel noodzakelijk gemaakt; het gemeen overleg deswege zal worden bevorderd door de grondige kennis van 's rijks geldelijken toestand en belangen, welke in uwe vorige zitting is verkregen. Aan U Edel Mogenden zal blijken van de aangewende pogingen, om aan de destijds geuitte wenschen zoo veel mogelijk te gemoet te komen. Bij de bewustheid, hieromtrent alles gedaan hebben, wat het algemeen welzijn toelaat, mag ik in dezen met vertrouwen ook bij de Staten-Generaal op overeenstemming van beschouwing hopen, ten einde, volgens de bedoeling der Grondwet, nog vóór den afloop van het tegenwoordig tijdvak, dat belangrijk deel van onze staatsinrigtingen, tot heil des Vaderlands, bevestigd worde.

» Het wetboek van strafvordering, ten gevolge der gemaakte aanmerkingen met zorg herzien, en hetgeen verder de samenstelling der regterlijke magt nog moet voorafgaan, zal insgelijks ter tafel van U Edel Mogenden worden gebragt; zoo dat ik de verzekering kan herhalen; dat de invoering der nieuwe wetgeving alleen afhankelijk zal blijven van den afloop uwer overwegingen te dezen.

» Ook zal eene wet op het openbaar onderwijs aan de beraadslagingen van U Edel Mogenden worden onderworpen, ten einde, door ons gemeen overleg, meerdere vastheid te geven aan de milde beginselen, naar welke, met opzigt tot dat gewigtig onderwerp, moet gehandeld worden.

» Voor zoo verre meer andere belangen, gedurende de tegenwoordige zitting, door wettelijke verordeningen zouden kunnen of moeten geregeld worden, om de welvaart en de vrijheden onzer landgenooten te verzekeren, vertrouw ik, Edel Mogende Heeren, op de gereede medewerking uwer vergadering te mogen rekenen.

» Van mijnen kant kunnen mijne onderdanen zeker zijn, dat ik, indachtig en getrouw aan de zinspreuk mijner vaders, tot handhaving en bevestiging der maatschappelijke orde, steeds al de middelen zal aanwenden, welke de Goddelijke Voorzienigheid mij in handen gegeven heeft.

Na het eindigen dezer aanspraak verlieten de koning en de prins van Oranje met hoogstderzelver gevolg de zaal, wordende door de commissie uitgeleid, waarna de vergadering uit een ging.

—Onder de vele onwaarheden, waarmede de *Courier des Pays-Bas* c. s. hunne geliefkoosde stelling, dat het gouvernement de Hollanders ten koste der Belgen bevoordeelt, regstreeks of van ter zijde zoeken te staven, behoort ook die, welke voorkomt in het n^o van dat blad en van *le Belge* van den 17den October II. Aldaar leest men het volgende:

« Par disposition du 22sten septembre dernier S. A. R. le commissaire général de la guerre a accordé une place de cadet à l'académie royale militaire de Breda au nommé Jean Francois Reuter, d'Arlon. Il est le premier de notre province qui ait obtenu cette faveur.»

Le Belge voegt er onder (*J. de Luxemb.*); doch *le Courier* schijnt dat fraaie stuk aan zijn eigene vinding toe te schrijven. Ons is het wel; doch wij kunnen den, in dat artikel voorkomende leugen niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Wij kennen slechts een klein gedeelte der kadetten aan de Militaire Akademie, en onder dat klein getal bevinden zich twee Luxemburgers. Indien de zuidelijke courantiers dit in twijfel mogten trekken, zullen wij beider namen opgeven; doch verzwijgen dezelve nu, daar wij, ongaarne zonder noodzakelijkheid namen noemen van menschen, die er welligt niet op zouden gesteld zijn, bij eenig antwoord, weder keerig in den *Courier* c. s. genoemd te worden.

Laatsgemelde blad noodigt zijne landgenooten uit, om hem toch vooral opgaven te doen toekomen van het verschil, dat er tussehen het aantal Belgische en Hollandsche officieren in onderscheidene garnizoenen bestaat. Tot geruststelling van de inzenders belooft hij strikte geheimhouding waaruit men bijna zou moeten besluiten, dat geheimhouding anders niet het geval bij den *Courier*.

is. Die nitnodiging is een vernieuwd hewijs van de helse bedoe-lingen dezes dagblads; want iets, dat de geheele natie weet, kan men niet onderstellen, dat bij den *Courrier* onbekend zou zijn, namelijk: dat de bevorderingen bij het leger niet naar de provin-*tien* maar naar ouderdom vandiens (ancienniteit) geregeld worden. De *Courrier* en zijne gezellen deden beter te vragen; hoe het komt, dat er, sedert de herstelling van ons volksbestaan, in vergelijking van de Hollanders, zoo weinige Belgen zich hebben aangemeld, om onder het Nederlandsche leger te dienen? De beantwoording dezer vraag zou hem ten duidelijkste de rede verklaren, waarom er bij ons over het algemeen meer Noord- dan Zuid-nederlandsch officie-*ren* zijn.

Indien de *Courrier* c. s. ter verspreiding van de waarheid slechts de genegenheid hadden, die zij thans voor de verspreiding van lo-*gens* (zie o. a. het onderstaande, de dood van *Hudson Lowe*, het Verbreken van de verbindtenis van Prinses *Marianne* hierboven, enz.) aan den dag leggen, zouden zij niet alleen het geliefde vaderland maar dienat doen, maar ook zij zelf in de schatting van alle weldenkenden hooger aangeteekend staan.

— Eindelijk ziet, in de onderscheiden europeaanse dagbladen, het vredes-verdrag van Adrianopel het licht, hetgeen echter het de-*finitieve* traktaat nog geenszins wezen zou; want de pruisische minis-*ter*, de heer *Royer*, zou, zelfs na de ratificatie daartan door den sultan, modificaties in hetzelfde verworven hebben, en men gelooft algemeen, dat de keizer van Rusland daarin nog aanmerkelijke veranderingen maken zal. Zelfs melden eenige partijche brieven, dat het fransch gouvernement de verzekering zou bekennen hebben, dat gezegde *Z. M.* reeds in zoodanige verzichtingen had toegestemd, als geschikt zouden zijn, om dien vrede snider onderagelijk voor de Porte en minder aristotelijk voor de andere mogendheden van Europa te maken.

De voorwaarden zelve zijn overigens reeds bijna allen bekend. De rivier de Pruth blijft, als voorheen, de grensscheiding tusschen de beider rijk-*ken*, zullende Rusland alle deszelfs veroveringen in Europa terug geven en slechts eenige er van in Azia behouden. — De vorstendom-*men* Wallachije en Moldavie zullen vrije uitoefening van god-*dienst*, volmaakte veiligheid, als ook een nationaal en onafhan-*kelijk* bestuur hebben; zij zullen eene volkomen vrijheid van han-*del* genieten. — Ten opzichte van Servie, zullen de bepalingen van het traktaat van Ackierman haar vollen beslag bekomen. — De rus-*sische* handel wordt, door het geheele Ottomaanische rijk, volko-*menen* vrij verklaard, ~~vertocht door de Dardanellen vrij~~ verklaard voor alle koopvaardij-schepen der mogendheden, die met de Porte in vrede zijn. — De Porte zal, tot schadeloosstelling van de russische onderdanen, binnen den tijd van achttien maanden, een *millioen en vijfmaal honderd duizend hollandsche dukaten*, en, als schadeloosstelling voor de oorlogs-kosten, eene som betalen, welker bedrag bij onderling goetvinden zal vast gesteld worden (deze som zou, in eene nadere onderlinge overeenkomst, op 10 millioenen du-*katen* bepaald zijn). — De Porte treedt volkomen toe tot het trak-*taak* van 6 juli en tot de akte van 22 maart, waarin over de griekeche aangelegenheden gehandeld wordt. — De overige bepa-*lingen* van het traktaat betreffen eene wederzijdsche amnestie voor alle onderdanen, die, vóór of tegen, aan den oorlog deel geno-*men* hebben, en eene volkome vrijgeving van alle krijgsgevangene-*nen*, zonder eenig onderscheid.

Van de Servische grenzen schrijft men, in dato den 30sten sept., het volgende:

„Er zijn, uit Konstantinopel, naar alle Pachalicks des Ottoman-*nischen* rijks, bevelen gezonden, om de vijandelijkheden tegen Rus-*land* te staken, en de russische natie als eene der met de Porte bevriende volken te behandelen. Voorheen werden deze bevelen van wege den grootvizier afgezonden; doch daar deze zich nog te Schumla bevindt, zoo heeft de Grootte Heer die in persoon geteekend.

— Vele dagbladen hebben onlangs den dood van sir *Hudson Lowe*, te Aken, gemeld. Te Aken is, het is waar, zekere *Hud-
son*, maar geen *Hudson Lowe* overleden. Sir *Hudson Lowe*, de voormalige gouverneur van Sint Helena, is tegenwoordig luitenant-gouverneur op Ceylon.

— Te Parijs is een uitventer gevat, bij welken een groot aantal exemplaren gevonden zijn van eene prent, waarop *Karel X.* verbeeld wordt met eenen mijter op het hoofd, eenen bisschops-staf in de hand en in een monniks gewaad; tegen hem over staat Frankrijk, met drie kleurige linten omhangen, en hem, in een bekken, voorhoudende ..... het bloedig hoofd van *Lodewyk XVI.*

Te dier zelfde stede ging de spraak, dat keizer *Nikolaas*, ten einde de door den generaal *Diebitsch* bewezen diensten naar waar-*de* beloonen, van voornemen is, hem tot de waardigheid van hertog te verheffen en hem het onderkoningschap van Polen opte-*dragen*.

— Het laatste nummer der *Gazette de France* meldt stellig, dat Spanje de soevereiniteit van dom *Miguel* heeft erkend. De graaf de *Figuera*, ambassadeur van Portugal, heeft den koning van Spanje zijne geloofs-brieven behandigd, terwijl de spaansche minis-*ter* dezelve insgelijks aan den koning van Portugal ter hand ge-*steld* heeft.

— Heden avond zal het verdienstelijk gezelschap hoogduitsche ope-*risten*, onder directie van den heer *Schultze*, ten tweeden male de beroemde opera *DIE FRYSCHUTZ* van *Friederich Kind* ten toonele voeren. De algemeene toejuichingen, welke dit gezelschap mag inoogsten door de voortreffelijke uitvoering van de waarlijk moeilijke stukken, zijn de voldoende bewijzen hunner bekwaam-*heden*, welke iedereen beminnaar van muziek en zang opgetogen houden.

Advertentiën.

Bij *J. J. A R K E S T E Y N* te 's Bosch, wordt met goed succes gedebiteerd en is alom te bekomen.

Gechiedkundig Woordenboek, of beknopte levensbeschrij-*vingen* van mannen, die, van het begin der wereld tot op on-*zen* tijd, zich door vernuft, begaafdheden, deugden, dwalingen of misdaden, hebben beroemd of berucht gemaakt; voorafgegaan door eene tijdrekenskundige verhandeling, om de ver-*schillende* artikelen in het Woordenboek verspreid tot een ge-*schiedkundig* geheel te maken, door den Abt *F. X. D E
F. E. L. L. E. R.* Naar het Fransch. Met een groot aantal nieuwe artikelen verrijkt, en met dezulke vermeerderd, die eene meer on-*uitputtelijke* betrekking tot de *Nederlanden* hebben. Met het wel-*gelykende* portret van den schryver. Prijs bij Inteekening, per Deel . . . . . f 3. 50.

Op Best Papier. . . . . 4. 50.

Van dit allerbelangrijkst Werk, zien twee Deelen reeds het licht; terwijl het derde nog in den loop van dit jaar zal worden afgeleverd.

2. Aardrijkskundige Handleiding der Steden en Plaatsen in het Koninkrijk der *Nederlanden*, benevens in het Groot-Hertogdom *Luxemburg*, derzelver staat- en aardrijkskundige ligging, merkwaardigheden, getal inwoners, enz. Door *H. H. U. L. S. K. A. M. P.*, Hoofd-Onderwijzer in de Stedelijke Armen-school te 's Hertogenbosch. . . . . f 2. 50.

3. De Grieksch-Russische Kerk, of Beschrijving van den oorsprong, de Leer, de Plegtigheden, de Inrigting, het Bestuur en de Scheuring dezer Kerk, door *J. H. S C H M I T T*, Kapel-*laan* te *Lohr*, bij *Aschaffenburg*, met goedkeuring van zijne Hoogwaardigheid den Bisschop van *Würzburg*. Uit het Hoogduitsch door *M. A. V A N S T E E N W I J K*, *R. C.* Pas-*toor* van *Zoetermeer* en *Zegwaart*. Met eene plaat. Met goed-*keuring* van den Hoog Eerw. Heer *J. V A N B A N N I N G*; 1. en 2. Aflevering. Prijs. . . . . f 1. 50.

Dit werk wordt bij afleveringen van 6 vellen, tegen den prijs van 75 cents elke aflevering, uitgegeven. Bij de laatste aflevering zal gratis eene Steendruk-Plaat in groot plano, de afbeelding der kleederen van de griekseche Priesters, de Al-*taar* en Kerkseraden enz. voorstellende, worden afgeleverd. Het geheel zal uit 6 of 7 afleveringen bestaan. Zij, die de eerste afleveringen nemen, verbinden zich ook voor de volgen-*de*. — Bij de laatste aflevering zal een algemeene inhoud worden gevoegd.

— Is alom verzonden: *G. F. W I E D E M A N N*, Handboek der *Algemeene Wereldgeschiedenis*. Derde Deel: eerste Afle-*vering*, prijs . . . . . f 1. 65.

Ook dient tot narigt der Inteekenaren op den Lusthof der Ziele, versierd met velerhande godsdienstige Oefeningen en Gebeden, door *J A C O B U S M E R L O H O R S T I U S*, laatst Hoogleraar in de heilige godgeleerdheid te Keulen, naar het Latijn. Volgens den Amsterdamschen druk van het jaar 1777, bij *T. C R A J E N S C H O T*, dat voortreffelijke Gebeden-*boek*, hetwelk op best velijn papier, met eene geheel nieuwe letter gedrukt en van een uitmuntende Titel en Vignet voorzien is, in het begin der maand November zal worden afgeleverd; degenen, welke nog van de zeer voordeelige voorwaarden sou-*den* gelieven gebruik te maken, worden verzocht zich vóór dien tijd bij een der Boekverkoopers des Rijks te willen aanmelden; vermits er na het verschijnen van dat Boek, geene exempla-*ren* dan tegen den verhoogden prijs zullen worden afgele-*verd*. — Zij, die hetzelfde gebonden mogten verlangen, wor-*den* mede verzocht, in tijds optegeven, in welke banden zij zulks zouden verkiezen; terwijl deze mede zoo civil moge-*lijk* zullen berekend worden.